

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
PSİ124	SOSYAL PSİKOLOJİ	Zorunlu/ Seçmeli		YOK	EYLÜL 2025
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Dr. Öğr. Üyesi Merve Çetinkaya mervecetinkaya@aybu.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Pazartesi-Salı 9:00-10:00				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Dersin amacı sosyal psikolojinin temel kavramlarının tanıtılması ve gerçek yaşam örnekleriyle ilişkilendirilmesi aracılığıyla sosyal ilişkilerin doğası hakkında bilgi vermek ve öğrencilere toplumsal ilişkiler ve sosyal beceriler hakkında içgörü kazandırmaktır. Bu derste sosyal psikoloji alanındaki klasikleşmiş deneysel bulgular, tutumlar, tutum değişimi, sosyal kimlik, sosyal biliş ve benlik gibi temel sosyal psikolojik temalara odaklanılacaktır.				
Ders Kitabı / Kitapları	Fischer, G.N. (2022). Sosyal Psikolojinin Temel Kavramları. İstanbul: İletişim Yayınları. Taner Özbenli (2019) Muzaffer Şerif ve Sosyal Psikolojinin Nörolojik Temelleri				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Okuma materyalleri, ödev, sınıf tartışmaları				
Dersin Öğrenim Çıktıları	1	Sosyal psikolojinin, psikolojinin diğer alt alanlarından farkının incelenmesi.			
	2	Sosyal ilişki kavramının psikososyal temellerinin kavranması ve ilişkiyi açıklayıcı modeller hakkında bilgi sahibi olunması.			
	3	Grup olgusunun sosyal boyutlarının kavranması ve sosyal grup olgusunun diğer toplumsal olgulardan farkının anlaşılması.			
	4	Tutumların ve tutum değişikliklerinin kavranması.			
	5	Toplumsal etkileşimlerde önyargı, kalıp yargı ve ayrımcılığın etkilerinin analiz edilmesi.			
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)				
	PÇ5	Disiplinler arası araştırmalarda eleştirel düşünme ve sorgulama becerisine sahip			
	PÇ9	Kültürel, toplumsal, etik, estetik ve politik problemlerin ortaya konmasına ilişkin kavramsal ve kuramsal çözümlemeler yapılabilir.			
	PÇ11	Bilim, din ve sanat alanlarına ilişkin genel ve yerel sorunlarda disiplinler arası bilgiyi kullanıp planlama becerisi kazanır			
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Sosyal Psikoloji disiplini ile ilgili, en etkin metotları ve güncel bilgileri içeren bilgi kaynakları, uygulama araç – gereçlerini, üst düzeyde kullanabilme bilgisine sahiptir.				

Derste İşlenen Konular	1. Hafta	Yaklaşım ve kuram	
	2. Hafta	Sosyal ilişki: Psikososyal yönü, biçimleri ve düzeyleri	
	3. Hafta	Sosyal ilişki: Açıklayıcı modeller	
	4. Hafta	Sosyal Grup: Kavramsal temeller	
	5. Hafta	Sosyal Grup: Kuramsal temeller ve işleyiş	
	6. Hafta	Sosyal Etki	
	7. Hafta	Sosyal Biliş	
	8. Hafta	Ara Sınav Haftası	
	9. Hafta	Sosyal İletişim	
	10. Hafta	Sosyal Kimlik	
	11. Hafta	Sosyal Şiddet	
	12. Hafta	Önyargı, ve ayrımcılık	
	13. Hafta	Tutum	
	14. Hafta	Kalıp yargı	
	15. Hafta	Tekrar	
Dersin Değerlendirilme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları		Sayısı
	Ara Sınav		%30
	Kısa Sınav		%
	Ödev		%20
	Devam		%
	Uygulama		%
	Proje		%
	Yarıyıl Sonu Sınavı		%50
	Toplam		%100
Engellilik Politikası	Bu derste ki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul / Eşkoşul Bilgisi	İzleneyi Hazırlayan	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS 102	SOSYOLOJİYE GİRİŞ II	Zorunlu	5	-	Prof. Dr. Mustafa ORÇAN	Ocak 2026
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu derste, aile, kentsel yaşam, kültür, din, etnisite, çalışma yaşamı, toplumsal tabakalaşma ve sınıf, eğitim, sosyal değişim, sağlık, beden, cinsellik, yaşlılık, siyaset, hukuk, suç, toplumsal hareketler, toplumsal cinsiyet, ekonomi, toplumsal eşitsizlikler ve yoksulluk, küreselleşme gibi sosyolojinin temel konuları ele alınmaktadır. Temel kavramların öğrenilmesi, sosyolojinin neliği, toplumsal olaylara eleştirel bakabilme, sosyolojik tahayyül ve düşünme geliştirebilme dersin temel amacıdır.					
Ders Kitabı / Kitapları	Zeki Arslantürk ve Tayfun Amman (2011) Sosyoloji, Çamlıca Yayınları. Antony Giddens (2015) Sosyoloji, Say Yayınları. Martin Slattery (2017) Sosyolojide Temel Fikirler, Sentez Yayınları. Baykan Sezer (2015) Sosyolojinin Ana Başlıkları, Doğu Kitabevi. David M.Newman (2013) Sosyoloji (Ali Arslan çev.) Nobel Akademik Yayıncılık. Zygmunt Baumann (2009) Sosyolojik Düşünmek, Ayrıntı Yayınları.					
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Derse katkı ve katılım beklenmektedir ayrıca bu azimli tavır ekstra puan olarak değerlendirilecektir. Ara sınav ve dönem sonu sınavına ek puan olarak eklenecek ekstra sorumluluklar şu şekildedir: - Her öğrenci, ders içerisinde verilen kitap değerlendirmesini sosyolojik kuram ve yaklaşımlarla ilişkilendirerek analiz edecektir. Bu analizler, APA 7 atfı kurallarına uygun olarak hazırlanmalı, 12 punto Times New Roman yazı tipi kullanılarak 1.5 satır aralığında yazılmalı ve her bir analiz 1000 kelimeden oluşmalıdır. Hazırlanan ödevler, ara sınav ve final sınavı sırasında teslim edilmesi istenmektedir. Derslerde uyumak ya da telefonlarınızla meşgul olmak hoş bir davranış olmadığı gibi dersin motivasyonunu bozduğu için bu aktivitelerinizi sınıfın dışında yürütmeniz için dışarı çıkarılacaksınız. Notlandırma sistemi aşağıdaki gibidir. Sınavlar bilgi ve analize dayalı olarak klasik formatta olacaktır. Devamsızlık konusunda lisans eğitim yönetmeliğinde size sunulan devamsızlık hakkından fazlasını kullandığınız takdirde devamsızlıktan kalabilirsiniz. Herhangi bir sağlık sorunundan dolayı rapor almak yani raporlu devamsızlık yapmak da bu durumun dışında değerlendirilmemektedir.					
Dersin Öğrenim Çıktıları	Sosyolojinin tanımı ve temel kavramlarına hâkim olmak Sosyolojinin doğuşu ve tarihsel gelişimini öğrenmek Genel olarak sosyolojide kullanılan yöntem ve teknikleri anlamak Sosyolojinin diğer bilimlerle ilişkisini ayırt edebilmek İlk sosyologlar ve ileri sürdükleri kavram ve kuramları öğrenmek İleri okuma ve uygulamalara hazır olmak Eleştirel düşünme yeteneği ve sosyolojik tahayyül kazanmak					
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	PÇ-1, PÇ-2, PÇ-3, PÇ-4, PÇ-5, PÇ-6, PÇ-7, PÇ-10, PÇ-11, PÇ-12					

Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Sosyolojiye Giriş dersi, öğrencilerin toplumsal olayları ve olguları anlamalarına, analiz etmelerine ve eleştirel bir bakış açısı geliştirmelerine olanak tanır. Ders, aile, kültür, din, toplumsal tabakalaşma, toplumsal cinsiyet, küreselleşme ve toplumsal eşitsizlikler gibi temel sosyolojik konuları ele alarak, öğrencilerin toplumsal yapıları ve süreçleri kavramalarını sağlar. Sosyolojik tahayyül ve düşünme becerisi kazandırarak, öğrencilerin toplumsal olaylara farklı perspektiflerden yaklaşmalarını destekler. Bu bağlamda, ders, sosyolojinin temel kavramlarını ve yöntemlerini öğretmek suretiyle, alan öğretimine teorik ve analitik bir temel sunar.
Derste İşlenen Konular	Hafta Konular 1 Sosyal Kurumlar 2 Sosyolojik bağlamda aile 3 Bir sosyal kurum: Ekonomi 4 Sosyolojik bağlamda siyaset 5 Bir kurum olarak din, Din sosyolojisi 6 Eğitim ve dikey hareketlilik 7 Toplumsal tabakalaşma, eşitsizlik, yoksulluk 8 Geleneksel ve modern toplumda suç ve ceza algısı 9 Küreselleşme 10 Toplumsal Hareketler 11 Toplumsal cinsiyet, feminizm 12 Kentsel yaşam ve modernite 13 Toplumsal değişme 14 Dönem değerlendirmesi
Engellilik Politikası	Bu derste ki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul / Eşkoşul Bilgisi	İzleneyi Hazırlayan	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS104	Sosyal Bilimlerde Yöntem ve Araştırma Teknikleri II	Zorunlu	6		Öğr. Gör. Murat ÖZTÜRK	Ocak 2026
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu ders sosyolojik araştırmalarının tasarlanması ve uygulanması için gerekli yöntembilimsel yaklaşımlar, yöntemler ve tekniklerin nitel ve nicel yönelimlerde karşılaştırmalı biçimde sunumu ve uygulamalarını kapsar. Ders sosyoloji öğrencilere sosyal bilim araştırmalarının paradigmatik ve epistemolojik arka planı ile ilişkilendirerek temel araştırma yöntemlerin ve tekniklerin bilgisini vererek sosyoloji araştırmalarının tasarlanması ve uygulanması için gerekli yeterlilikleri ve vasıfları öğrencilere kazandırmaktır.					
Ders Kitabı / Kitapları	Neuman, L. W. (2006). <i>Toplumsal araştırma yöntemleri: Nitel ve nicel yaklaşımlar</i> . Cilt I ve II. (Çev. S. Özge). İstanbul: Yayınodası. Punch, K. F. (2011). <i>Sosyal araştırmalara giriş: Nicel ve nitel yaklaşımlar</i> . (Çev. D. Bayrak, H. B. Arslan ve Z. Akyüz). Ankara: Siyasal Kitabevi. Ders Notları					
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Dersler ders programında ilan edilen gün, saat ve derslikte her haftanın konusuna dair içeriğin sunum şeklinde yansıtılarak ele alınması ve tartışılması şeklinde yürütülecektir. Her hafta öğrencilerin belirtilen ya da başka ek kaynaklardan konuya aşina olarak gelmeleri ve yürütülen tartışmalara aktif olarak katılarak sınıf dinamiğini canlı tutmaları beklenmektedir.					
Dersin Öğrenim Çıktıları	Toplumsal araştırma yöntem ve teknikleri ile ilgili temel kavramlar, yaklaşımlar ve araştırma sürecinin aşamaları hakkında bilgi kazanmak Nicel ve nitel araştırma yöntemlerini uygulayabilme bilgi ve becerilerini kazanmak Yöntembilimsel becerileri edindirmek ve bu becerileri uygulayabilme kapasitelerini geliştirmek					
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	PÇ-1, PÇ-2, PÇ-4, PÇ-6, PÇ-9, PÇ-10, PÇ11					
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu ders sosyal bilimlerde yöntem ve araştırma teknikleri ile ilgili temel bilgi ve becerileri öğrencilere kazandırarak alan öğretimine katkı sağlar.					
Derste İşlenen Konular		Konular	Ön Hazırlık			
	1. Hafta	Ders Tanıtımı ve Beklentiler	Ders Notları, Hafta 1			
	2. Hafta	Toplumsal Araştırmalarda Raporlama	Ders Notları, Hafta 2 Neuman, 16.Bölüm			
	3. Hafta	Araştırma Dizayn Stratejileri: Nicel Araştırma	Ders Notları, Hafta 3 Neuman, 6. Bölüm			
	4. Hafta	Araştırma Dizayn Stratejileri: Nitel Araştırma	Ders Notları, Hafta 4 Neuman, 6.Bölüm			
	5. Hafta	Nicel ve Nitel Araştırmalarda Ölçüm ve İşlemselleştirme I	Ders Notları, Hafta 5 Neuman, 7.Bölüm			
	6. Hafta	Nicel ve Nitel Araştırmalarda Ölçüm ve İşlemselleştirme II	Ders Notları, Hafta 6 Neuman, 7.Bölüm			
	7. Hafta	Nicel ve Nitel Araştırmalarda Geçerlilik ve Güvenirlilik	Ders Notları, Hafta 7 Neuman, 7.Bölüm			
	8. Hafta	Vize Haftası				
	9. Hafta	Tarama Araştırmaları	Ders Notları, Hafta 8 Neuman, 10.Bölüm			
	10. Hafta	Nitel Araştırmalarda Kodlama	Ders Notları, Hafta 9			
	11. Hafta	Nitel Araştırmalarda Temellendirilmiş Kuram Yaklaşımı	Ders Notları, Hafta 10			
	12. Hafta	Nicel ve Nitel Verilerin Analizi I	Ders Notları, Hafta 11			

	13. Hafta	Nicel ve Nitel Verilerin Analizi II	Ders Notları, Hafta 12	
	14. Hafta	Nicel ve Nitel Veri Analiz Programlarının Tanıtımı	Ders Notları, Hafta 13	
	15. Hafta	Genel Dönem Değerlendirmesi		
	<i>Not.</i> Bu ders birinci dönem alınan Sosyal Bilimlerde Yöntem ve Araştırma Teknikleri I dersinin devamıdır. Ders ile ilgili ekstra materyaller ve ders notları öğrenci listeleri kesinleştikten sonra AYBUZEM'e yüklenecektir.			
Engellilik Politikası	Bu derste performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.			

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS108	Siyaset Bilimine Giriş	Zorunlu	5		02.02.2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Hatem Ete, etehatem@aybu.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Cuma 13.00-14.00, Esenboğa Külliyesi				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Dersin amacı, öğrencilerin, akademik bir perspektifle, Türkiye'nin toplumsal yapısını anlamaya ve öğrenmeye çalışmasını sağlamaktır. Türkiye'nin Toplumsal Yapısı, üç ana bölüme ayrılmıştır. - İlk bölümde, toplumsal yapının tarihsel kökleri bağlamında Osmanlı ve Cumhuriyet modernleşmesi üzerinde durularak modernleşme sürecinin Türkiye'nin toplumsal yapısına etkileri ele alınacaktır. - İkinci bölümde, toplumsal yapıyı etkileyen ana dinamikler bağlamında siyaset, anayasal sistem, askeri darbeler ve ekonomi gibi başlıklar ele alınacaktır. - Üçüncü bölümde, toplumsal yapının unsurları bağlamında din, milliyetçilik, etnik yapı, mezhepsel yapı, demografik yapı ve kentleşme gibi unsurlar ele alınacaktır.				
Ders Kitabı / Kitapları	Andrew Heywood, Siyaset				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	- Kısa Sınav - Vize Sınavı - Final Sınavı				
Dersin Öğrenim Çıktıları	Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler:				
	1	Siyaset biliminin temel kavramlarını (siyaset, iktidar, devlet, demokrasi, meşruiyet vb.) tanımlayabilir ve açıklayabilir.			
	2	Liberalizm, muhafazakârlık ve sosyalizm başta olmak üzere temel siyasal ideolojilerin ana ilkelerini karşılaştırmalı olarak değerlendirebilir.			
	3	Siyasal kurumlar, siyasal süreçler ve toplumsal yapı arasındaki ilişkileri analitik bir çerçevede yorumlayabilir.			
	4	Güncel siyasal olguları, siyaset biliminin temel kuramsal yaklaşımları ışığında eleştirel bir bakışla tartışabilir.			
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)				
	PÇ1	Sosyal bilimlerin temel kavram ve yaklaşımlarını kullanarak toplumsal ve siyasal olguları analiz edebilme becerisi.			
	PÇ2	Toplumsal süreçleri siyasal, ekonomik ve ideolojik boyutlarıyla birlikte çok boyutlu değerlendirebilme yetkinliği.			
	PÇ3	Akademik metinleri anlayabilme, kavramsal çerçeve kurabilme ve temel düzeyde bilimsel tartışma yürütebilme becerisi.			
	PÇ4	Toplumsal ve siyasal farklılıklar, eşitsizlikler ve kimlikler konusunda analitik farkındalık geliştirme.			
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu ders, sosyoloji alan öğretimine aşağıdaki açılardan katkı sağlar: - Öğrencilerin siyasal yapıları ve süreçleri toplumsal bağlam içinde kavramalarını sağlayarak sosyolojik bakış açılarını güçlendirir. - Siyasal ideolojiler, devlet, demokrasi ve kimlik gibi temel konular aracılığıyla siyaset-toplum ilişkisini kavramsal düzeyde temellendirir.				

	3. Sosyoloji öğrencilerinin siyasal analizlere yönelik kavramsal altyapı ve terminoloji kazanmasına katkıda bulunur. 4. İleri düzey sosyoloji dersleri (siyaset sosyolojisi, devlet, ideoloji, toplumsal hareketler vb.) için hazırlayıcı bir temel oluşturur.		
Derste İşlenen Konular	1. Hafta	Tanışma ve Dersin Tanıtımı	
	2. Hafta	Siyaset Nedir?	
	3. Hafta	İdeoloji	
	4. Hafta	Siyasal Fikirler ve İdeolojiler-Liberalizm	
	5. Hafta	Siyasal Fikirler ve İdeolojiler-Muhafazakarlık	
	6. Hafta	Ramazan Bayramı	
	7. Hafta	Siyasal Fikirler ve İdeolojiler-Sosyalizm	
	8. Hafta	Siyaset ve Devlet	
	9. Hafta	Vize Haftası	
	10. Hafta	Demokrasi ve Meşruiyet	
	11. Hafta	Milletler ve Milliyetçilik	
	12. Hafta	1 Mayıs-Resmi Tatil	
	13. Hafta	Siyasal İktisat ve Küreselleşme	
	14. Hafta	Siyaset, Toplum ve Kimlik	
	15. Hafta	Temsil, Seçimler ve Oylama	
Dersin Değerlendirilme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	% 30
	Kısa Sınav	10	% 30
	Ödev	-	%
	Devam		% 10
	Uygulama		%
	Proje		%
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	% 30
	Toplam		%100
Engellilik Politikası	Bu derste performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
Sos 202	Sosyoloji Tarihi II	Zorunlu/ Seçmeli	6	Yok	30.01.2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Prof.Dr. Zafer Çelik, zafercelik@aybu.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Çarşamba 09.00-11.00; Cuma 14.00-16.00; A-220				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu derste, klasik sosyologlar sonrasında, sosyolojinin nasıl bir gelişim takip ettiği tartışılacaktır. İlk olarak, klasik sosyologlar kısmında ilk dönem tartışılmayan Weber, Simmel ve Pareto tartışılacaktır. Daha sonra, Amerika’da sosyolojinin doğuşu ve gelişimi önemli sosyoloji ekolleri/okulları (sembolik etkileşimcilik, yapısal işlevselcilik, çatışma teorisi vb.) bağlamında incelenecektir. Bu sosyolojik ekoller, toplumun nasıl bir var oluşa sahip olduğu, birey-toplum ilişkisini nasıl açıkladığı, toplumsal değişimi nasıl açıkladığı, sosyolojinin neyi çalışması gerektiği ve hangi yöntemi kullanması gerektiği eksenlerinde incelenecektir. Modern sosyoloji ekolleri ile klasik sosyoloji arasındaki bağlar ve farklılar ele alınacak, sosyolojiye ilişkin tartışmaların güncel bir şekilde değinilecektir. Geçen dönem klasik sosyoloji, şimdi de modern sosyoloji teorilerinin genel bir şekilde değerlendirilmesi sonrasında, öğrencilerin sosyolojik düşünme becerilerinin gelişmesi, sosyolojik kavram ve yöntemleri etkili bir şekilde kullanması beklenmektedir.				
Ders Kitabı/ Kitapları	Coser, L. (2010). Amerikan eğilimleri. T. Bottommore ve R. Nisbet (Der.) <i>Sosyolojik çözümlemenin tarihi</i> içinde (ss. 319-358). İstanbul: Kırmızı Yayınları. Coser, L. (2008). <i>Sosyolojik düşüncenin ustaları: Tarihsel ve toplumsal bağlamlarında fikirler</i> . İstanbul: De Ki. (ss. 315-338; 441-482). Görgün Baran A. vd. (2013). Sosyolojide yakın dönem gelişmeler. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları. (s. 78-99) Uğur, S. (2013). <i>Modern sosyoloji tarihi</i> . Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları. (s.88-110) Wallace, R.A. ve Wolf A. (2015). <i>Çağdaş sosyoloji kuramları</i> . Ankara: Doğubatı. Uğur, S. (2011). <i>Klasik sosyoloji tarihi</i> . Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Okuma, ders anlatımı ve tartışma, ara sınav ve final				
Dersin Öğrenim Çıktıları	1	Sosyolojinin tarihsel gelişimini öğrenmek			
	2	Eleştirel düşünme yeteneği ve sosyolojik tahayyül kazanmak			
	3	Klasik sosyolojinin kavramlarını öğrenmek			
	4	Sosyolojik düşüncenin temelini inşa etmek			
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)				
	PÇ 1	Sosyoloji ve yardımcı disiplinlerle ilgili, en etkin metotları ve güncel bilgileri içeren bilgi kaynakları, uygulama araç – gereçlerini, üst düzeyde kullanabilme bilgisine sahiptir.			
	PÇ 2	Sosyoloji disiplini ile ilgili kavramları, fikirleri ve verileri, sosyal bilimler araştırma metotlarıyla inceler ve değerlendirir, geçmiş ve güncel bağlantıları ile konuları tanırlar, analiz eder, tartışır ve gelecek projeksiyonu sunar.			
	PÇ 3				
		Sosyoloji disiplini ve ilgili alanlarda elde ettiği birikimi aktif biçimde yazılı ve sözlü yolla ifade edebilir, bu alanlarda ihtiyaç duyan kişi ve kurumlara araştırma ve rapor sunar.			
	PÇ 5	Sosyoloji metotlarını kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama, sentez yapma ve değerlendirme becerilerine sahiptir.			
	PÇ 10	Sosyoloji alanı ile ilgili yaptığı tüm çalışmalarda veri kaynağı olan bilgilerin toplanması, analiz edilmesi, yorumlanması, duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel ve etik değerleri gözetir.			
	PÇ 11	Sosyolojik bilgiyi, diğer toplum bilimleriyle disiplinler arası bir düzlemde farklı toplum ve kültürlerde etkili bir şekilde işler ve disiplinler arası çalışmalara katılır.			

Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu dersin başarılı bir şekilde tamamlanmasıyla öğrenciler şunları yapabileceklerdir: 1- Sosyoloji tarihinin gelişimini izlenme, 2- Sosyolojiyi bilimsel bir disiplin olarak anlama, 3- öğrenmiş olduğu teoriler ışığında toplumsal olgulara farklı açılardan bakabilme yeteneği kazanma		
Derste İşlenen Konular	1. Hafta	Georg Simmel Uğur, S. (2011). <i>Klasik sosyoloji tarihi</i> . Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.(s. 142-157)	
	2. Hafta	Georg Simmel Uğur, S. (2011). <i>Klasik sosyoloji tarihi</i> . Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.(s. 142-157)	
	3. Hafta	Vilfredo Pareto Uğur, S. (2011). <i>Klasik sosyoloji tarihi</i> . Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.(s. 162-180)	
	4. Hafta	Amerika’da Sosyolojinin doğuşu ve gelişimi Coser, L. (2010). Amerikan eğilimleri. T. Bottommore ve R. Nisbet (Der.) <i>Sosyolojik çözümlemenin tarihi</i> içinde (ss. 319-358). İstanbul: Kırmızı Yayınları.	
	5. Hafta	Amerika’da Sosyolojik Çalışmaların Öncüleri: Robert Ezra Park, William I. Thomas ve Florian Zaniecki Coser, L. (2008). <i>Sosyolojik düşüncenin ustaları: Tarihsel ve toplumsal bağlamlarında fikirler</i> . İstanbul: De Ki. (ss. 315-338; 441-482).	
	6. Hafta	Sembolik Etkileşim I Uğur, S. (2013). <i>Modern sosyoloji tarihi</i> . Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları. (s.88-110) Wallace, R.A. ve Wolf A. (2015). <i>Çağdaş sosyoloji kuramları</i> . Ankara: Doğubatı. (267-330)	
	7. Hafta	Sembolik Etkileşim II Uğur, S. (2013). (s.88-110); Wallace, R.A. ve Wolf A. (2015). (267-330)	
	8. Hafta	Ara Sınav Haftası	
	9. Hafta	Yapısal İşlevselcilik I Uğur, S. (2013). (s.11-25); Wallace, R.A. ve Wolf A. (2015). (41-106)	
	10. Hafta	Yapısal İşlevselcilik II Uğur, S. (2013). (s.30-38); Wallace, R.A. ve Wolf A. (2015). (41-106)	
	11. Hafta	Çatışma teorileri Uğur, S. (2013).. (s.69-82); Wallace, R.A. ve Wolf A. (2015). (174-220)	
	12. Hafta	Sosyoloji ve fenemoloji Uğur, S. (2013).. (s.116-139); Wallace, R.A. ve Wolf A. (2015). (349-355)	
	13. Hafta	Etnometodoloji Uğur, S. (2013).. (s.144-160); Wallace, R.A. ve Wolf A. (2015). (356-378).	
	14. Hafta	Risk Toplumu Görgün Baran A. vd. (2013). <i>Sosyolojide yakın dönem gelişmeler</i> . Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları. (s. 78-99).	
	15. Hafta	Klasik ve Modern sosyolojinin karşılaştırmalı analizi	
Dersin Değerlendirilme Kriterleri			
	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	% 50
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%50
	Toplam		%100
Engellilik Politikası	Bu dersteeki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul / Eşkoşul Bilgisi	İzleneyi Hazırlayan	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS210	Çalışma ve Endüstri Sosyolojisi	Seçmeli	5		Öğr. Gör. Murat ÖZTÜRK	Ocak 2026
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu ders Çalışma ve Endüstri Sosyolojisinin tarihsel gelişimini, alandaki yöntembilimsel yaklaşımları, farklı akımların kuramsal ve kavramsal çerçevelerini ve alandaki güncel gelişmeleri içerir. Bu dersin amacı, öğrencilerin çalışma ve endüstri sosyolojisinde yer alan temel kavram ve kuramsal yaklaşımları öğrenmelerini, çalışma ile ilgili güncel gelişmeleri ve konuları sosyolojik bakış açısından değerlendirebilecek bilgi ve becerileri edinmelerini ve uygulamalarını sağlamaktır.					
Ders Kitabı / Kitapları	Grint, K. (1998). <i>Çalışma sosyolojisi</i> (V. Bozkurt, B. Çekmece & G. Selda, Trans.). İstanbul: ALFA Basım Yayım Dağıtım. Özkul, M. (1997). <i>Çalışma sosyolojisi: İşgücünün sosyolojik özellikleri</i> . Isparta. Güzel, S. (2008). <i>Çalışma sosyolojisi: Modern işgücünün oluşumu</i> . İstanbul: Literatürk. Watson, T.J. (2008). <i>Sociology, work and industry</i> (5th ed.). New York, NY: Routledge. Ders Notları					
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Dersler ders programında ilan edilen gün, saat ve derslikte her haftanın konusuna dair içeriğin sunum şeklinde yansıtılarak ele alınması ve tartışılması şeklinde yürütülecektir. Her hafta öğrencilerin belirtilen ya da başka ek kaynaklardan konuya aşina olarak gelmeleri ve yürütülen tartışmalara aktif olarak katılarak sınıf dinamiğini canlı tutmaları beklenmektedir.					
Dersin Öğrenim Çıktıları	Çalışma ve Endüstri Sosyolojisinin kavram seti bilgisi Çalışma ve Endüstri Sosyolojisinin tarihsel gelişimi bilgisi Çalışma ve Endüstri Sosyolojisi metodolojisi ve uygulamaları hakkında gerekli becerileri edinmek Çalışma ve Endüstri Sosyolojisindeki güncel gelişmeleri tanımak					
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	PÇ-1, PÇ-4, PÇ-5, PÇ-7, PÇ-12					
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu ders çalışma ve endüstri sosyolojisi ile ilgili temel bilgi ve becerileri öğrencilere kazandırarak alan öğretimine katkı sağlar.					
Derste İşlenen Konular		Konular		Ön Hazırlık		
	1. Hafta	Ders Tanıtımı ve Beklentiler		Ders Notları, Hafta 1		
	2. Hafta	Çalışma kavramı ve çalışma ve endüstri sosyolojisindeki yeri		Ders Notları, Hafta 2 Grint, ss. 7-56		
	3. Hafta	Çalışma Kavramı, Tarihse I Gelişim		Ders Notları, Hafta 3		
	4. Hafta	Çalışma ve Endüstri Sosyolojisinde Yöntem		Ders Notları, Hafta 4 Watson, ss. 1-28		
	5. Hafta	Çalışma ve Endüstri Sosyolojisinde Genel Yaklaşımlar		Ders Notları,,Hafta 5		
	6. Hafta	Psikolojistik Akım		Ders Notları, Hafta 6 Grint, ss. 103-181		
	7. Hafta	İş Bölümü, Sistemler ve İnsan ilişkileri Yaklaşımları I		Ders Notları, Hafta 7 Grint, ss. 103-181		
	8. Hafta	İş Bölümü, Sistemler ve İnsan ilişkileri Yaklaşımları II		Ders Notları, Hafta 8 Grint, ss. 103-181		
	9. Hafta	Ara Sınav				
	10. Hafta	Etkileşimci Yaklaşım ve Ethnomethodology		Ders Notları, Hafta 9 Grint, ss. 103-181		
	11. Hafta	Yorumlamacı ve Sosyal İnşaaçı Yaklaşımlar I		Ders Notları, Hafta 10 Grint, ss. 103-181		
	12. Hafta	Yorumlamacı ve Sosyal İnşaaçı		Ders Notları, Hafta 11		

		Yaklaşımlar II	Grint, ss. 103-181	
	13. Hafta	Eleştirel Yaklaşımlar	Ders Notları, Hafta 12 Grint, Grint, ss.183-232	
	14. Hafta	Postyapısalcı ve Postmodern Yaklaşımlar	Ders Notları, Hafta 13	
	15. Hafta	Genel Dönem Değerlendirmesi		
	<i>Not.</i> Ders ile ilgili ekstra materyaller ve ders notları öğrenci listeleri kesinleştikten sonra AYBUZEM’e yüklenecektir. Ders notları ders sorumlusu tarafından güncel gelişmeler ışığında çeşitli çalışmalardan derlenerek oluşturulmuştur.			
Engellilik Politikası	Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik-listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.			

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS212	Afet Sosyolojisi	Seçmeli	5		01.02.2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Feyza KORKMAZ SAĞLAM / feyzakorkmazsaglam@aybu.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Çarşamba, 09:00-10:00, Cuma 10:00-11:00, Esenboğa Külliyesi A Blok 234 Nolu Oda				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Dersin amacı afet sosyolojisinde kullanılan temel kavram ve yaklaşımları, doğal ve beşerî afetler arasındaki farkları ve afet yönetiminin tüm evrelerini eleştirel bir biçimde ve etraflıca ele almaktır. Dersin içeriği afet yönetimi, afetlere ilişkin yapılan araştırmaların tarihi, sosyoloji içinde afetler, afetlere yönelik sosyolojik yaklaşımlar, risk yaklaşımı, afetlerin boyutları, doğal afetler ve insan ürünü teknolojik zararlar, afetlere toplumsal, kültürel ve davranışsal tepkiler, afet araştırmalarında kullanılan yöntemler ve araştırma etiği.				
Ders Kitabı / Kitapları	Ana Kaynak: - Afet Sosyolojisi – Editör: İslam Can – Çizgi Yayınları Diğer Kaynaklar: - Beck, U. - Risk Toplumu: Başka Bir Modernliğe Doğru - Delibaş, K. – Risk Toplumu - Furedi, F. – Korku Kültürü - Furedi, F. – The Changing Meaning of Disaster - Quarantelli, E. F. – What is a Disaster? - Rodriguez, H. – Handbook of Disaster Research .				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	- Mini Ödevler - Sunumlar - Vize Sınavı - Final Sınavı				
Dersin Öğrenim Çıktıları	Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler:				
	1	Afet sosyolojisine ilişkin temel kavramları öğrenir.			
	2	Dünya’da ve Türkiye’deki afet yaklaşımlarını öğrenir.			
	3	Afetlere yönelik risk politikalarını ve afet yönetimine ilişkin bilgi sahibi olur.			
	4	Afet sonrası toplumun yeniden inşa edilmesine ilişkin yaklaşımları öğrenir.			
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)				
	PÇ1	Kuramsal yetkinlik: Postkolonyal teorisinin temel kavram ve argümanlarını kavrar; modernite, iktidar, temsil, kimlik ve devlet ilişkilerini sosyolojik çerçevede açıklar.			
	PÇ2	Eleştirel ve karşılaştırmalı analiz: Metinleri sistematik çözümler; ekoller arasında benzerlik-farklılıkları karşılaştırır; Avrupa-merkezcilik, ırkçılık ve sömürgecilik mirasını eleştirel değerlendirir.			
	PÇ5	Güncel sosyolojik kavramsallaştırmalara, akımlara ve tartışmalara eleştirel yönden yaklaşabilir.			

Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Afet Sosyolojisi dersi, öğrencilerin afetlerin toplumsal boyutlarını analiz edebilme ve afet yönetiminde toplumsal farkındalık geliştirme becerilerini destekleyerek alan öğretimine katkı sağlar.		
Derste İşlenen Konular	1. Hafta	Tanışma ve dersin tanımı	
	2. Hafta	Afet kavramı ve kapsamı	
	3. Hafta	Afet sosyolojisi literatürü	
	4. Hafta	Afet çağında toplumu anlamak	
	5. Hafta	Afet ve sosyal politika ilişkisi	
	6. Hafta	Afetlerde kriz yönetimi ve afet-ekonomi ilişkisi	
	7. Hafta	Depremlere sosyolojik bakış	
	8. Hafta	Vize haftası	
	9. Hafta	Afet sonrası toplumun yeniden inşası	
	10. Hafta	Afetlerde dezavantajlı gruplar	
	11. Hafta	Afetler ve toplumsal değişme	
	12. Hafta	Risk toplumu bağlamında afetler	
	13. Hafta	Küresel iklim değişikliği	
	14. Hafta	Dijital Afetler	
	15. Hafta	Dönem sonu değerlendirmesi	
Dersin Değerlendirilme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	% 30
	Kısa Sınav		
	Ödev	1	% 5
	Devam		% 5
	Uygulama		
	Proje		
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	% 60
	Toplam		%100
Engellilik Politikası	Bu derste performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ / SOSYOLOJİ DOKTORA PROGRAMI
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS216	Türkiye’de Sosyoloji	Zorunlu	5	Yok	Ocak 2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Prof. Dr. Cevat ÖZYURT, cozyurt@aybu.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	A-214 / Pazartesi 16.00-17.00 ve Salı 10.00-11.00				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Batılılaşmanın Türk düşünce hayatı üzerindeki etkileri, sosyolojinin bir disiplin olarak Türkiye’de gelişmesi ve Türk sosyologlarının dönemsel olarak temel yönelimleri, Türkiye’de sosyoloji çalışmalarının temel problematikleri. Dersin amacı, Sosyolojinin Türkiye’ye giriş koşulları; ilk Türk sosyologlarının toplum, siyaset, modernleşme algıları; Türk sosyologların klasik ve çağdaş sosyoloji kuramlarıyla ilişkisi; Türkiye’de yeni toplum (ulus) ve yeni devlet (ulus devlet) inşa sürecinde devletin ve siyasetçilerin sosyolojiye yüklediği işlev; Türkiye’de değişen siyasi ve iktisadi paradigmaların sosyolojik yaklaşımlara ve sosyolojik araştırmalara etkisi; Türk sosyologlarının uluslaşma, modernleşme, küreselleşme vb. büyük dönüşümleri analizi hakkında bilgi sahibi olmak.				
Ders Kitabı / Kitapları	Özyurt, C. (2016). Modern Türk Düşüncesinin Sosyolojisi içinde (ss. 179-217), Ankara: Kadim Yayınları. Özyurt, C. (2016). Ziya Gökalp: İmparatorluktan Milli Devlete Sosyoloji. Ziya Gökalp: İmparatorluktan Milli Devlete Sosyoloji. Modern Türk Düşüncesinin Sosyolojisi içinde (ss. 179-217), Ankara: Kadim Yayınları. Arlı, A. & Bulut, Y. (2008). Türkiye’de Sosyolojiyle 100 Yıl. Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, 6(11), ss. 13-32. Çelebi, N. (2012). Türkiye’de Sosyolojinin Kurumsallaşması. (Ed. Ç. Özdemir), Türkiye’de Sosyoloji içinde (ss. 50-72), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi AÖF Yayınları. Kaçmazoğlu, H. B. (1997). Türkiye’de Sosyoloji Çalışmaları: 1950-1960 Dönemi. Sosyoloji Dergisi, 3(4), ss. 131-191.				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Öğrencilerin, verilen belirlenen ders materyallerini okumuş veya izlemiş olarak derse gelmeleri beklenmektedir. Öğretim yöntemi ders anlatımı ve sınıf içi tartışmalardan oluşacaktır. Öğrencilerin etkinliklere aktif olarak katılmaları beklenmektedir.				
Dersin Öğrenim Çıktıları	1	Öğrenci; 19. Yüzyılda Türkiye’de siyasal, toplumsal ve iktisadi düşünce yapısında gerçekleşen değişimlerin Türkiye’de sosyolojinin doğuşun üzerindeki etkilerini nedenleri ile birlikte kavrar.			
	2	Öğrenci; Türk sosyologlarının çıkış noktası olan felsefi kabulleri ve benimsediği yöntemi kavrayarak özgün/kişisel bir perspektif geliştirir,			
	3	Öğrenci Türkiye’deki sosyolojik olay ve olguları tarihsel ve kültürel gerçeklikle ilişkilendirir.			
	4	Öğrenciler, Türk sosyolojisinde dönemsel olarak hangi tartışmaların öne çıktığı hakkında bilgi sahibi olurlar.			
	5	Öğrenciler, ders kapsamında edindikleri bilgi ve becerileri kullanarak Türk sosyolojisinde yeni karşılaştıkları durumları ve olguları anlayabilme ve yorumlayabilme yetisine sahip olurlar.			

Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)		
	PÇ1	Sosyoloji ve yardımcı disiplinlerle ilgili, en etkin metotları ve güncel bilgileri içeren bilgi kaynakları, uygulama araç – gereçlerini, üst düzeyde kullanabilme bilgisine sahip olur.	
	PÇ2	Sosyoloji disiplini ile ilgili kavramları, fikirleri ve verileri, sosyal bilimlerde araştırma metotlarıyla inceler ve değerlendirir, geçmiş ve güncel bağlantıları ile konuları tanılar, analiz eder, tartışır ve geleceğe projeksiyonu sunar.	
	PÇ3	Sosyoloji disiplini ve ilgili alanlarda elde ettiği birikimi aktif biçimde yazı ve sözlü yolla ifade edebilir, bu alanlarda ihtiyaç duyan kişi ve kurumları araştırma ve rapor sunar.	
	PÇ4	Sosyoloji metotlarını kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama, sentez yapma ve değerlendirme becerilerine sahiptir.	
	PÇ5	Güncel sosyolojik kavramsallaştırmalara, akımlara ve tartışmalara eleştirel yönden yaklaşabilir.	
	PÇ6	Alanındaki yönelimleri, ihtiyaçları bilir, içinde bulunduğu çevrenin sosyal, kültürel ve ekonomik özelliklerini tanır; bu özelliklere uygun öğretme ve öğrenme süreçlerini planlar, uygular ve yönetir.	
	PÇ7	Alanıyla ilgili çalışmalarda sorumluluk üstlenir, bağımsız veya takım çalışması yaparak çözümler üretir.	
	PÇ8	Sosyoloji alanında yapılmış güncel araştırmaları takip ederek yeterli düzeyde anlayabilir ve meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmayı amaç edinir (“European Language Portfolio Global Scale”, Level B1).	
	PÇ9	Sosyoloji alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımı, donanımı ve istatistik bilgisine sahiptir; bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.	
	PÇ10	Sosyoloji alanı ile ilgili yaptığı tüm çalışmalarda veri kaynağı olan bilgilerin toplanması, analiz edilmesi, yorumlanması, duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel ve etik değerleri gözetir.	
	PÇ11	Sosyolojik bilgiyi, diğer toplum bilimleriyle disiplinler arası bir düzlemde farklı toplum ve kültürlerde etkili bir şekilde işler ve disiplinler arası çalışmalara katılır.	
Dersin Alan Öğretimine Katkısı			
Derste İşlenen Konular	1. Hafta	Pozitivizmin Türkiye’ye Girişi ve Türk Sosyolojisine Etkisi	
	2. Hafta	Ziya Gökalp: İmparatorluktan Milli Devlete Sosyoloji	
	3. Hafta	Bireyci Toplum Savunusu Olarak Prens Sabahattin	
	4. Hafta	Türkiye’de Sosyolojinin Kurumsallaşması	
	5. Hafta	1940-1950 Yılları Arasında Türk Sosyolojisi	
	6. Hafta	1950-1960 Arası Dönemde Türkiye’de Sosyoloji	
	7. Hafta	Asya Tipi Üretim Tarzı (ATÜT) Tartışmaları	
	8. Hafta	Ara Sınav	
	9. Hafta	Türkiye’de İç Göç, Kentleşme/Gecekondulaşma	
	10. Hafta	Türkiye’den Batı Avrupa’ya İşçi Göçü	
	11. Hafta	Mübeccel Belik Kıray ve Tampon Mekanizma Kuramı	
	12. Hafta	Türk Demokrasisinde Kurumsallaşma Sorunu ve Askerî Darbeler	
	13. Hafta	Türkiye’nin Sosyolojik Dönüşümü	
	14. Hafta	Türkiye’de Sosyolojinin 100 Yıllık Birikimi	
	15. Hafta	Dönem Sonu Değerlendirme	

Dersin Değerlendirilme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %	
	Ara Sınav	1	%40	
	Kısa Sınav	-	%	
	Ödev	-	%	
	Devam	-	%	
	Uygulama	-	%	
	Proje	-	%	
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60	
	Toplam	2	%100	
Engellilik Politikası	Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.			

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul / Eşkoşul Bilgisi	İzleneyi Hazırlayan	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS302	SPSS Uygulamaları	Zorunlu	6		Öğr. Gör. Murat ÖZTÜRK	Ocak 2026
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu ders sosyolojik araştırmalarda toplanan nicel veriler üzerinde tablolaştırma, merkezi eğilim, hipotez testi, çıkarımsal istatistik, tek ve çok değişkenli istatistiksel tekniklerin SPSS istatistiksel paketi ile uygulanmasını içerir. Dersin başlıca amacı, 1. Dönemde alınan Sosyal Bilimlerde İstatistik dersinde anlatılan konuların SPSS istatistik paket programı ile gerçek hayat verisi üzerinde uygulama becerileri ve yeterliliklerini sağlamaktır.					
Ders Kitabı / Kitapları	Einspruch, E. L. (2004). <i>Next steps with SPSS</i> . Thousand Oaks, CA: Sage. Pallant, J. (2017). <i>SPSS kullanma kılavuzu: SPSS ile adım adım veri analizi</i> (S. Balci ve B. Ahi, Trans.). Ankara: Anı Yayıncılık. Baykul, Y., & Güzeller, C.O. (2014). <i>Sosyal bilimler için istatistik: SPSS uygulamalı</i> . Ankara: Pegem Akademi. Field, A. (2018). <i>Discovering statistics using IBM SPSS statistics</i> (5th ed.). Los Angeles, CA: SAGE Publications.					
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Dersler ders programında ilan edilen gün, saat ve derslikte her haftanın konusuna dair içeriğin sunum şeklinde yansıtılarak ele alınması ve SPSS ile uygulanması ve sonuçların yorumlanması biçiminde yürütülecektir. Her hafta öğrencilerin belirtilen ya da başka ek kaynaklardan konuya aşina olarak gelmeleri, gönderilen ders materyallerinde yer alan syntax macro programlarını incelemeleri ve uygulamaları aktif olarak ders sırasında yapmaları beklenmektedir.					
Dersin Öğrenim Çıktıları	Sosyoloji ile ilgili temel istatistiksel kavramları uygulama becerileri Betimsel analizleri yapmak ve yorumları yapma becerileri Hipotez testlerini değişik tek ve çok değişkenli modeller üzerinde uygulama becerileri İstatistiksel ilişkisel modelleme yapmak ve uygulama bilgi ve becerileri Sosyal veri bilimine giriş yapmak ve temel teknikleri uygulama becerileri İstatistiksel analiz sonuçlarını raporlama becerileri					
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	PÇ-1, PÇ-2, PÇ-6, PÇ-7, PÇ-9, PÇ-10, PÇ-11, PÇ-12					
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu ders sosyal bilimlerde istatistik ile ilgili kazanılan temel bilgi ve becerilerin SPSS istatistik analiz programı ile uygulanması pratiği ile alan öğretimine katkı sağlar.					

Derste İşlenen Konular		Konular	Ön Hazırlık
	1. Hafta	Ders Tanıtımı ve Beklentiler	Ders notları ve materyalleri, Hafta 1
	2. Hafta	Macro Programlamaya Giriş, Veri Temizleme ve Modifikasyonu, Betimsel Analizler I	Ders Notları ve materyalleri, Hafta 2 Pallant, Birinci Bölüm - Üçüncü Bölüm Einspruch, Bölüm 4
	3. Hafta	Macro Programlamaya Giriş, Veri Temizleme ve Modifikasyonu, Betimsel Analizler II	Ders notları ve materyalleri, Hafta 3 Pallant, Üçüncü Bölüm Einspruch, Bölüm 4
	4. Hafta	İstatistiksel Test ve Çıkarım	Ders notları ve materyalleri, Hafta 4 Baykul ve Güzeller, 3. Bölüm
	5. Hafta	İstatistiksel Testin Öğeleri	Ders notları ve materyalleri, Hafta 5 Field, Bölüm 1- Bölüm 2
	6. Hafta	Aritmetik Ortalama ve Orantı İstatistikleri için Testler I	Ders notları ve materyalleri, Hafta 6 Pallant, Beşinci Bölüm
	7. Hafta	Aritmetik Ortalama ve Orantı İstatistikleri için Testler II	Ders notları ve materyalleri, Hafta 7 Pallant, Beşinci Bölüm
	8	Ara Sınav	
	9. Hafta	Genel Doğrusal Modeller, ANOVA, MANOVA	Ders notları ve materyalleri, Hafta 8 Pallant, Beşinci Bölüm Field, Bölüm 12
	10. Hafta	Kategorik Çok değişkenli Modeller, Ki-Kare Bağımsızlık Testi, Çok Yönlü Çapraz Tablo Analizleri	Ders notları ve materyalleri, Hafta 9 Field, Bölüm 19
	11. Hafta	Korelasyon, Regresyon ve Path Modelleri	Ders notları ve materyalleri, Hafta 10 Pallant, Dördüncü Bölüm
	12. Hafta	Özelleşmiş Tablolar, Oran Testleri	Ders notları ve materyalleri, Hafta 11
	13. Hafta	Sosyal Veri Bilimine Giriş: Yapay Sinir Ağları	Ders notları ve materyalleri, Hafta 12
	14. Hafta	Sosyal Veri Bilimine Giriş: Karar Ağaçları	Ders notları ve materyalleri, Hafta 13
	15. Hafta	Genel Dönem Değerlendirmesi	
	Not. Dersin konuları ile ilgili notlar ve materyaller ders sorumlusu tarafından değişik güncel kaynaklardan derlenerek ders notları oluşturulmuştur. Ders ile ilgili ekstra materyaller ve ders notları öğrenci listeleri kesinleştikten sonra AYBUZEM'e yüklenecektir		
Engellilik Politikası	Bu derste performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS304	Sosyal Değişme Teorileri	Zorunlu	5	Yok	Ocak 2025
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Prof. Dr. Musa ÖZTÜRK, musazturk@aybu.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	(A 213- Salı 09:00-10:00, 14:00-15:00, Çarşamba 12:00-12:50)				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu dersin amacı, öğrencilerin toplumsal değişimin doğasını, nedenlerini, yönünü ve sonuçlarını sosyolojik bir bakış açısıyla analiz edebilmelerini sağlamak; klasik ve çağdaş sosyal değişim teorilerini karşılaştırmalı olarak kavratmak ve bu teorileri tarihsel ve güncel toplumsal süreçlere uygulama becerisi kazandırmaktır. Ders sonunda öğrencilerin, modernleşme, sanayileşme, küreselleşme, dijitalleşme ve kültürel dönüşüm gibi olguları farklı teorik perspektiflerden eleştirel biçimde değerlendirebilmeleri hedeflenmektedir.				
Ders Kitabı / Kitapları	Eğribel, E. & Özcan, U. (2011). Değişim Sosyolojisi: Dünyada ve Türkiye’de Toplumsal Değişim, İstanbul: Kitabevi Yayınları. Erkilet, A. (2015). Toplumsal Değişim Kuramları, İstanbul: Büyüyen Ay Yayınları. Kıray, M. B. (2000). Toplumsal Yapı Toplumsal Değişim, İstanbul: Bağlam Yayınları Kongar, E. (2019). Toplumsal Değişim Kuramları, İstanbul: Remzi Kitabevi. Sunar, L. (2016). Sosyolojisi, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Öğrencilerin, verilen okuma materyallerini okumuş olarak derse gelmeleri beklenmektedir. Öğretim yöntemi ders anlatımı ve sınıf içi tartışmalarından oluşacaktır. Tüm öğrencilerin etkinliklere aktif olarak katılmaları beklenmektedir.				
Dersin Öğrenim Çıktıları	1	Sosyal değişimle ilgili temel kavramları ve sosyal değişmeye yol açan unsurları tanımlar.			
	2	Klasik ve çağdaş sosyal değişim teorilerini (Marx, Weber, Durkheim, modernleşme, bağımlılık, dünya-sistemi vb.) temel varsayımlarını açıklar.			
	3	Aydınlanma düşüncesi, modern toplumun doğuşu ve evrimci değişim teorileri arasındaki ilişkileri analiz eder.			
	4	Sosyal değişim ve tarih felsefesi arasında ilişki kurarak toplumların nasıl değiştiğini analiz eder.			
	5	Modernleşme sürecinde Türk toplumunda meydana gelen değişimin değişik düşünürler tarafından nasıl ele alındığını karşılaştırmalı olarak değerlendirebilir.			
	6	Çağdaş sosyolojide toplumsal değişim olgusunun nasıl ele alındığını tartışır.			
	7	Toplumsal değişimle ilgili güncel konuları (küreselleşme, dijitalleşme, göç, kimlik politikaları vb.) sosyal değişim teorileri ışığında tartışır.			
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)				
	1	Sosyoloji disiplini ve ilgili alanlarda elde ettiği birikimi aktif biçimde yazılı ve sözlü yolla ifade edebilir, bu alanlarda ihtiyaç duyan kişi ve kurumlara araştırma ve rapor sunar.			
	2	Sosyoloji metodlarını kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama, sentez yapma ve değerlendirme becerilerine sahiptir.			
	3	Güncel sosyolojik kavramsallaştırmalara, akımlara ve tartışmalara eleştirel yönden yaklaşabilir.			
	4	Alanıyla ilgili çalışmalarda sorumluluk üstlenir, bağımsız veya takım çalışması yaparak çözümler üretir.			
	5	Sosyolojik bilgiyi, diğer toplum bilimleriyle disiplinler arası bir düzlemde farklı toplum ve kültürlerde etkili bir şekilde işler ve disiplinler arası çalışmalara katılır.			

	6	Alanında bilgisini geliştirmek, yeni açılımlar ortaya koymak için çaba gösterir, yeniliklere açıktır.	
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu derste öğrenciler sosyal değişme teorileriyle ilgili temel bilgileri edinerek toplumsal olguları farklı kuramsal perspektiflerden değerlendirme becerisi kazanırlar. Ders, ilerleyen yıllarda alacakları alan derslerinde karşılaşacakları kavramları ve olguları anlamlandırabilmeleri için güçlü bir temel oluşturur. Bu ders aynı zamanda öğrencilere diğer derslerde okuyacakları eserleri anlamaları, yorumlamaları ve analiz etmelerinin yanında kavram ve kuramlardan hareketle güncel sosyolojik hadiseleri yorumlama becerileri kazandırır.		
Derste İşlenen Konular	1. Hafta	Sosyal değişme olgusu ve sosyal değişmeyle ilgili temel kavramlar.	
	2. Hafta	Sosyal değişmeye yol açan unsurlar	
	3. Hafta	Aydınlanma düşüncesi ve toplumsal değişme	
	4. Hafta	Modern toplumun doğuşu ve evrimci değişim teorileri	
	5. Hafta	Karl Marx'ın toplumsal değişme teorisi	
	6. Hafta	Emile Durkheim'in toplumsal değişme kuramı	
	7. Hafta	Max Weber'in toplumsal değişim kuramı	
	8. Hafta	Döngüsel tarih felsefesi	
	9. Hafta	Ara Sınav Haftası	
	10. Hafta	Çağdaş sosyolojide toplumsal değişim	
	11. Hafta	Toplumsal değişmeyle ilgili güncel tartışmalar	
	12. Hafta	Türkiye sosyolojisinde toplumsal değişim I.	
	13. Hafta	Türkiye sosyolojisinde toplumsal değişim II.	
	14. Hafta	Modernleşme ve Ötesi	
	15. Hafta	Dönem Sonu Değerlendirmesi	
Dersin Değerlendirilme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	%40
	Kısa Sınav	-	%-
	Ödev	-	%-
	Devam	-	%-
	Uygulama	-	%-
	Proje	-	%-
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
	Toplam		%100
Engellilik Politikası	Bu derste performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik-listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS306	Türkiye’nin Toplumsal Yapısı	Zorunlu	5		02.02.2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Hatem Ete, etehatem@aybu.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Cuma 9.00-10.00, Esenboğa Külliyesi				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Dersin amacı, öğrencilerin, akademik bir perspektifle, Türkiye’nin toplumsal yapısını anlamaya ve öğrenmeye çalışmasını sağlamaktır. Türkiye’nin Toplumsal Yapısı, üç ana bölüme ayrılmıştır. - İlk bölümde, toplumsal yapının tarihsel kökleri bağlamında Osmanlı ve Cumhuriyet modernleşmesi üzerinde durularak modernleşme sürecinin Türkiye’nin toplumsal yapısına etkileri ele alınacaktır. - İkinci bölümde, toplumsal yapıyı etkileyen ana dinamikler bağlamında siyaset, anayasal sistem, askeri darbeler ve ekonomi gibi başlıklar ele alınacaktır. - Üçüncü bölümde, toplumsal yapının unsurları bağlamında din, milliyetçilik, etnik yapı, mezhepsel yapı, demografik yapı ve kentleşme gibi unsurlar ele alınacaktır.				
Ders Kitabı / Kitapları	- Metin Heper ve Sabri Sayarı (der.), <i>Dünden Bugüne Türkiye</i>. - Reşat Kasaba (ed.), <i>Türkiye Tarihi, Cilt 4, Modern Dünyada Türkiye 1839-2010</i>. - Ergun Özbudun, <i>Otoriter Rejimler, Seçimsel Demokrasiler ve Türkiye</i>. - Şerif Mardin, <i>Türkiye’de Toplum ve Siyaset</i>. - Faruk Alpkaya ve Bülent Duru (Der.), <i>Türkiye’de Toplumsal Yapı ve Değişme</i>. - Lutfi Sunar (ed), <i>Türkiye’de Toplumsal Değişim</i>.				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	- Kısa Sınav - Vize Sınavı - Final Sınavı				
Dersin Öğrenim Çıktıları	1	Türkiye’nin toplumsal yapısını, Osmanlı’dan Cumhuriyet’e uzanan tarihsel modernleşme süreci çerçevesinde analiz edebilir.			
	2	Türkiye’de toplumsal yapıyı şekillendiren siyasal, ekonomik ve kurumsal dinamikleri sosyolojik kavram ve yaklaşımlarla değerlendirebilir.			
	3	Din, milliyetçilik, etnisite, mezhepsel yapı, göç, nüfus ve kentleşme gibi toplumsal yapı unsurlarını eleştirel bir bakışla tartışabilir.			
	4	Akademik metinleri çözümleyerek, Türkiye’nin toplumsal yapısına ilişkin analitik ve eleştirel yazılı değerlendirmeler üretebilir.			
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)				
	PÇ1	Sosyolojinin temel kavram, kuram ve yaklaşımlarını Türkiye toplumuna uygulayabilme becerisi.			
	PÇ2	Toplumsal olguları tarihsel, siyasal ve ekonomik bağlamlarıyla birlikte çok boyutlu analiz edebilme yetkinliği.			
	PÇ3	Akademik kaynakları eleştirel biçimde okuyarak bilimsel argüman geliştirme ve yazılı ifade becerisi.			
	PÇ4	Türkiye’deki toplumsal sorunları sosyolojik perspektiften yorumlayabilme ve tartışabilme yetisi.			
	PÇ5	Toplumsal çeşitlilik, farklılıklar ve eşitsizlikler konusunda analitik farkındalık ve duyarlılık geliştirme.			
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu ders, sosyoloji alan öğrenimine aşağıdaki açılardan katkı sağlar: - Türkiye’nin toplumsal yapısını, klasik ve çağdaş sosyolojik yaklaşımlar ışığında ele alma becerisi kazandırır. - Modernleşme, siyaset, ekonomi, din, kimlik ve kentleşme gibi temel sosyolojik temaların Türkiye örneği üzerinden derinlemesine kavranmasını sağlar.				

	3. Öğrencilerin tarihsel-sosyolojik analiz yapma ve yapısal dönüşümleri toplumsal bağlamda yorumlama yetkinliğini güçlendirir. 4. Akademik okuma ve yazma pratiği yoluyla öğrencilerin alan literatürüyle çalışma ve eleştirel düşünme kapasitelerini geliştirir.		
Derste İşlenen Konular	1. Hafta	Tanışma ve Dersin Tanıtımı	
	2. Hafta	Osmanlı Modernleşmesi-I	
	3. Hafta	Osmanlı Modernleşmesi-II	
	4. Hafta	Cumhuriyet Modernleşmesi-I	
	5. Hafta	Cumhuriyet Modernleşmesi-II	
	6. Hafta	Ramazan Bayramı	
	7. Hafta	Siyaset	
	8. Hafta	Ekonomi	
	9. Hafta	Vize Haftası	
	10. Hafta	İslam, Muhafazakarlık, Sekülerleşme	
	11. Hafta	Mezhepsel Yapı ve Alevilik	
	12. Hafta	1 Mayıs-Resmi Tatil	
	13. Hafta	Etnik Yapı ve Kürt Meselesi	
	14. Hafta	Göç ve Nüfus	
	15. Hafta	Kentleşme	
Dersin Değerlendirilme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	% 25
	Kısa Sınav	10	% 30
	Ödev	-	%
	Devam		% 10
	Uygulama		%
	Proje		%
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	% 35
	Toplam		%100
Engellilik Politikası	Bu derste ki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS 314	Suç Sosyolojisi	Seçmeli	5	Yok	28.01.2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Prof. Dr. Halime ÜNAL REŞİTOĞLU, unalresitogluhalime@aybu.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Çarşamba ve Perşembe: 13:00-14:00				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu dersin amacı sosyolojik bakış açısında temellenmiş olan kriminolojik teoriler eşliğinde sapma, suç ve suçluluk olgularının toplumsal yapıyla ilişkisini irdelemektir. Bireysel ve yapısal faktörlerin bireyin suç işleme ihtimalini nasıl etkilediği çözümlenecektir. Ders iki kısımdan oluşmaktadır. Dersin birinci kısmında bireysel (öğrenme, sosyal kontrol teorileri gibi) ve yapısal düzeydeki (anomi, alt kültür teorileri gibi) suç sosyolojisi teorileri tartışmaya açılacaktır. Dersin ikinci kısımda ise çocuk ve genç suçluluğu, mekan ve suç ilişkisi, mağdurluk, dijitalleşme ve suç önleme gibi konuları araştırma makalelerine odaklanılarak irdelenecektir.				
Ders Kitabı / Kitapları	Dolu, Osman (2012). Suç Teorileri: Teori, Araştırma ve Uygulamada Kriminoloji. Ankara: Seçkin Kitapevi. ; Özalp, A. (2024). “Toplumsal Değişim Sürecinde Çocuk Suçluluğu: Eğilimler ve Etkiler” İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi. 13(1): 446-466. ; Atılğan, E. Ü. (2014) ““Çincin’den subay, polis çıkmış mı ki ben olayım?” Damgalı mekanlar” içinde Kenarın Kitabı “Ara”da kalmak çeperde yaşamak, Funda Şenol Cantek (edt). Sf: 61-86 İletişim.; Mercan, A. B. (2019). “İleri Marjinalite Perspektifinden Altındağ’a Bakış. Suçun Mekanı ve Mekanın Suçu mu?” İdealkent, 26(10): 176-214. ; Ünal-Reşitoğlu, H. (2022). “Çetrefilli Bir İlişki: Kentsel Dönüşüm ve Suç” İdealkent 13:2705-2732. ; Macit, R. (2017). “Uyuşturucu Satıcıları Damgalanmışların Suç ve Ceza Anlayışı.” Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 20(2): 173-199.; Deniz Z. ve Ataç, İ. (2023). Gençlerin Kimlik İnşasında Genç Suçluluğu ve Mekanın Rolü: Samsun İli Örneği. <i>Politik Psikoloji Dergisi</i> , 3(2),24-45. Filiz, H. Ş. (2025) 2024 yılında Türkiye’de İşlenen Kadın Cinayetlerinin Analizi ve Türkiye’deki Kadınların Kadın Cinayetlerine Yönelik Değerlendirmeleri. <i>Toplum ve Sosyal Hizmet</i> , 36 (4), 789-820. Tuncay, H. N. ve Demez, G. (2024) Şiddet Faili Erkeklerin Anlatılarında 6284 Sayılı Kanun ve Uygulamalarına Yönelik Tanımlamalar <i>Mediterranean Journal of Humaniteis</i> , XIV/2:223-249; Çalışkan, A. (2022). Suça İlişkin Makro Veriler Üzerinden Kadın Suçluluğunun Analizi: Türkiye Özelinde Dönemsel Tespitler. <i>Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi</i> , 71: 144-167. Cihan, M. ve Yıldız, S. (2021) Sosyal Medya Aracılığı ile İşlenen Suçlar-Facebook, Twitter ve Instagram Örnekleri. 11 (1): 135-150; Karabulut\ E.C. (2024) Yapay Zeka, Deepfake ve Yeni Nesil Cinsel Suçlar. <i>Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi</i> , 12 (2):1077-1111. Kara, M. (2024). Suç Örgütlerinin Sosyal Medyayı Bir Özendirme Aracı Olarak Kullanması: Basına Yansıyan Haberler Eşliğinde Bir İnceleme, <i>Yeni Medya Elektronik Dergisi</i> , 8 (3), 510-536. Bostan H. ve Yener İ., (2024). Sınırışan Örgütlü Suç Tipi Olarak İnsan Ticareti: Sorunlar ve Çözüm Önerileri, <i>Güvenlik Bilimleri Dergisi</i> , 13(2), ss 387-414. doi: 10.28956/gbd.1423615; Balcı, M. ve Çakır, K. (2021). Kripto Paraların Karapara Aklama Yöntemi Olarak Kullanılması. <i>CHD</i> 16(46): 311-332; İşler, Kutay, (2025). Resmi Veriler Işığında Uyuşturucu Kaçakçılığı ile Mücadele: Türkiye Örneği. <i>Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi</i> 8(2): 514-536				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Öğretim yöntemi ders anlatımı, tartışma ve grup aktivitelerden oluşmaktadır. Her hafta öğrencilerin dersin konusuna verilen kaynakları okuyarak gelmeleri ve yürütülen tartışmaya aktif olarak katılmaları beklenmektedir. Dönem içinde suç önleme ve dijitalleşme konusunda yapılacak olan münzaraya katılmaları gerekmektedir. Grup olarak var olan materyalleri kullanıp seçtikleri suçla ilişkili bir konu hakkında belgesel kurgulayıp sunmaları gerekir.				
Dersin Öğrenim Çıktıları	1	Suçu sosyolojik teoriler bağlamında açıklar.			
	2	Suça neden olan bireysel ve yapısal faktörlere hâkim olur.			
	3	Toplumsal eşitsizlikler ve suç arasındaki ilişkiyi kavrar.			
	4	Suç çalışmalarının yöntemine dair bir anlayış geliştirir.			
	5	Farklı suç türlerini anlar ve kavrar.			
	6	Suç önlemeye yönelik politikalar hakkında bilgi sahibi olur.			
	7	Fikirlerini açık, net ve tutarlı bir şekilde ifade eder			

Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)			
	PÇ2	Sosyoloji disiplini ile ilgili kavramları, fikirleri ve verileri, sosyal bilimler araştırma metotlarıyla inceler ve değerlendirir, geçmiş ve güncel bağlantıları ile konuları tanırlar, analiz eder, tartışır ve gelecek projeksiyonu sunar.		
	PÇ3	Sosyoloji disiplini ve ilgili alanlarda elde ettiği birikimi aktif biçimde yazılı ve sözlü yolla ifade edebilir, bu alanlarda ihtiyaç duyan kişi ve kurumlara araştırma ve rapor sunar.		
	PÇ4	Sosyoloji metotlarını kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama, sentez yapma ve değerlendirme becerilerine sahiptir.		
	PÇ6	Alanındaki yönelimleri, ihtiyaçları bilir, içinde bulunduğu çevrenin sosyo-kültürel ve ekonomik özelliklerini tanırlar; bu özelliklere uygun öğretme ve öğrenme süreçlerini planlar, uygular ve yönetir.		
	PÇ7	Alanıyla ilgili çalışmalarda sorumluluk üstlenir, bağımsız veya takım çalışması yaparak çözümler üretir.		
	PÇ12	Alanında bilgisini geliştirmek yeni açılımlar ortaya koymak için çaba gösterir, yeniliklere açıktır.		
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu ders öğrencilere suçun toplumsal faktörlerden nasıl etkilendiğini anlamaları için analitik araçlar sağlayarak sosyolojinin alt disiplinlerinden olan suç sosyolojisinin temel kavramlarını öğrenmekte anahtar bir yere sahiptir. Dersin temel katkısı suçun biyolojik ve psikolojik kökenlerinin ötesinde toplumsal bir olgu olduğunu kavraması ve suçu üreten ve sürdüren toplumsal yapılar hakkında eleştirel düşünmeyi teşvik etmesidir. Bu ders kapsamında kazanılan bakış açısı ve beceriler sayesinde öğrenciler suç olgusunun sosyolojinin diğer alanlarında tartışılan (örneğin toplumsal eşitsizlikler, aile, eğitim) olgular ile ilişkisini analiz etme yetisini geliştirirler.			
Derste İşlenen Konular	1. Hafta	Dersin tanıtımı- Bölüm 1		
	2. Hafta	Suçun ölçülmesi ve Klasik okul , Bölüm 2 , Bölüm 3		
	3. Hafta	Pozitivist okul- Bölüm 5 ve 6		
	4. Hafta	Sosyal yapı ve Gerilim Teorileri: Sosyal düzensizlik ve Anomi teorileri Bölüm 7 ve Bölüm 10		
	5. Hafta	Bireysel suç teorileri – Öğrenme ve Sosyal Kontrol teoriler Bölüm 8 ve Bölüm 9		
	6. Hafta	Alt kültür teorileri : Bölüm 11		
	7. Hafta	Eleştirel Perspektif – Damgalama ve Radikal teoriler Bölüm 12 ve 13		
	8. Hafta	Ara Sınav Haftası		
	9. Hafta	Çocuk Suçluluğu –		
	10. Hafta	Mekan ve Suç ilişkisi		
	11. Hafta	Toplumsal Cinsiyet ve Suç		
	12. Hafta	Medya, Dijitalleşme ve Suç		
	13. Hafta	Sınır aşan organize suçlar		
	14. Hafta	Suç Önleme -Dijitalleşme- münazara haftası		
	15. Hafta	Öğrencilerin belgesellerinin gösterimi		
Dersin Değerlendirilme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları		Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav		1	% 20
	Kısa Sınav			
	Ödev			
	Tartışmaya katılma		Dönem boyu	%15
	Uygulama - Münazara		1	%15
	Proje – Belgesel		1	%20
	Yarıyıl Sonu Sınavı		1	% 30
	Toplam			%100

Engellilik Politikası	Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.
------------------------------	--

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul / Eşkoşul Bilgisi	İzleneyi Hazırlayan	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS408	Din Sosyolojisi	Seçmeli	5		Dr. Öğr. Üyesi Bahattin Cizreli	Ocak 2026
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu ders kapsamında dinin toplumsal bir kurum olarak doğuşu, klasik ve çağdaş sosyolojik kuramların dine yaklaşımı, din-toplum ilişkisi ve modernleşme süreçlerinin din üzerindeki etkileri ele alınmaktadır. Dersin amacı, öğrencilerin dini fenomenleri sosyolojik bir perspektifle analiz edebilmelerini, dinin toplumsal yapı, kimlik ve siyaset ile olan ilişkisini kuramsal bir çerçevede kavramalarını sağlamaktır.					
Ders Kitabı / Kitapları	- Inger Furseth & Pål Repstad: <i>Din Sosyolojisine Giriş: Klasik ve Çağdaş Kuramlar</i> - Abdurrahman Kurt – Din Sosyolojisi - Peter B. Clarke – Din Sosyolojisi - Çağdaş Sosyal Teoride Din – Cevat Özyurt - Ders Notları					
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Bu dersi tamamlayan öğrenciler, dinin toplumsal işlevlerini ve kutsal-seküler ayrımını tanımlayabilirler. Klasik (Durkheim, Weber, Marx) ve çağdaş din sosyolojisi kuramlarını karşılaştırmalı olarak analiz etme becerisi kazanırlar. Toplumsal değişim süreçlerinde dinin rolünü (sekülerleşme, küreselleşme vb.) güncel örneklerle ilişkilendirerek bilimsel raporlar hazırlama ve sunma kapasitesini geliştirirler.					
Dersin Öğrenim Çıktıları	Bu ders, dinin sadece bireysel bir inanç değil, karmaşık bir toplumsal kurum olduğunu göstererek öğrencilerin sosyolojik analiz kapasitesini genişletir. Kültürel çeşitlilik, kutsal mekanlar, sanat ve mimari gibi alanların dinle kesişimini inceleyerek disiplinler arası bir derinlik kazandırır.					
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	PÇ-2, PÇ-3, PÇ-4, PÇ-5, PÇ-10, PÇ-11					
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu ders, dinin sadece bireysel bir inanç değil, karmaşık bir toplumsal kurum olduğunu göstererek öğrencilerin sosyolojik analiz kapasitesini genişletir. Kültürel çeşitlilik, kutsal mekanlar, sanat ve mimari gibi alanların dinle kesişimini inceleyerek disiplinler arası bir derinlik kazandırır.					
Derste İşlenen Konular		Konular		Ön Hazırlık		
	1. Hafta	Dersin Tanıtımı ve Din Sosyolojisinin Temel Kavramları		1. Sunum Dosyası		
	2. Hafta	Klasik Yaklaşımlar I: Emile Durkheim ve Kutsalın İnşası		Klasik Sosyal Teoride Din – Cevat Özyurt		
	3. Hafta	Klasik Yaklaşımlar II: Max Weber, Protestan Ahlakı ve Rasyonelleşme		Max Weber: Protestan Ahlakı		
	4. Hafta	Karl Marx ve Din Eleştirisi		Seçme Metinler		
	5. Hafta	Din ve Kimlik: Cemaat, Cemiyet ve Mezhepler		Abdurrahman Kurt – Din Sosyolojisi		
	6. Hafta	Din, Mekân ve Mimari: Kutsal Yerlerin Sosyolojisi		Sunumlar		
	7. Hafta	Din ve Kültür: Sanat, Ritüel ve Semboller		Sunumlar		
	8. Hafta	ARA SINAV		-		
	9. Hafta	Sekülerleşme Tartışmaları: Klasik Tezler ve		Çağdaş Sosyal Teoride Din – Cevat		

	Eleştiriler		Özyurt
	10. Hafta	Post-Seküler Toplum ve Dinin Kamusal Alandaki Dönüşümü	Thomas Luckmann – Görünmeyen Din
	11. Hafta	Din ve Siyaset: Sivil Din ve Fundamentalizm	Peter B. Clarke – Din Sosyolojisi
	12. Hafta	Modern Dünyada Yeni Dini Hareketler ve Maneviyat Arayışları	Ders Notları
	13. Hafta	Din ve Toplumsal Cinsiyet	Furseth & Repstad
	14. Hafta	Küreselleşme ve Din: Dijital Din ve Hibrit Kimlikler	Ders Notları
	15. Hafta	Genel Değerlendirme ve Sunumlar	
	Not. Ders ile ilgili ekstra materyaller ve ders notları öğrenci listeleri kesinleştikten sonra AYBUZEM’e yüklenecektir. Ders notları ders sorumlusu tarafından güncel gelişmeler ışığında çeşitli çalışmalardan derlenerek oluşturulmuştur.		
Engellilik Politikası	Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlencenin Hazırlanma Tarihi
SOS412	Etnisite ve Kimlik	zorunlu	5		03.02.2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Prof Dr. Mazhar BAĞLI mazharbagli@gmail.com				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Cuma 11.00-14.00				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu ders, etnisite ve kimlik kavramlarını tarihsel, sosyolojik ve kültürel boyutlarıyla ele almayı amaçlamaktadır. Ders kapsamında kimliğin bireysel ve kolektif olarak nasıl inşa edildiği, etnik aidiyetin oluşum süreçleri ve bu süreçlerin toplumsal, siyasal ve kültürel dinamiklerle ilişkisi incelenir. Etnisite kuramları, ulus-devlet oluşumu, milliyetçilik, kültürel çoğulculuk, göç, diaspora ve küreselleşmenin kimlik üzerindeki etkileri dersin temel tartışma alanlarını oluşturur. Ayrıca etnik kimliklerin çatışma ve uzlaşma süreçlerindeki rolü, çok kültürlülük politikaları ve birlikte yaşam pratikleri de analiz edilir. Ders, öğrencilerin kimlik ve etnisite tartışmalarını eleştirel bir perspektifle değerlendirebilmelerini ve farklı toplumsal bağlamlarda kimlik oluşumlarını analiz edebilmelerini hedeflemektedir.				
Ders Kitabı / Kitapları	• Thomas Hylland Eriksen - Etnisite ve Milliyetçilik: Antropolojik Bir Bakış • Benedict Anderson - Hayali Cemaatler: Milliyetçiliğin Kökenleri ve Yayılması • Ernest Gellner – Milletler ve Milliyetçilik • Milton J. Esman – Orta Doğu’da Etnisite, Çoğulculuk ve Devlet				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	• Mini Ödev • Vize Sınavı • Final Sınavı				
Dersin Öğrenim Çıktıları	Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler:				
	1	Kavramsal hâkimiyet: Etnisite, Kimlik, Ulus ve Ulusçuluk alanındaki temel teorik tartışmalardan hareketle konuyu kavrama ve literatürden haberdar olma temelinde işlenecektir.			
	2	Kuramsal çözümleme: Seçilen kitapların konuya ilişkin tartışmaları hangi teorik zeminlerde tartışıldığından hareketle sosyo politik ve sosyo kültürel farklılıkları dikkate alarak sosyolojik bir muhayyile içinde ele almak.			
	3	Uygulamalı analiz: etnisite ve kimlik kavramlarının içerdiği konular bugün dünyanın pek çok bölgesinde somut toplumsal olgulara tekabül etmektedir.			
	4	Akademik üretim ve etik: Akademik yazım standartlarına uygun (kaynakça, atıf, argüman örgüsü) kısa-orta ölçekli bir araştırma metni hazırlar; araştırmacı konumu, temsil ve etik sorumluluklar konusunda refleks geliştirir.			

Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)	
	PÇ1	Kuramsal yetkinlik: etnisite ve kimlik alanında ki teorilerin ve tartışmaların temel kavram ve argümanlarını kavrar. Türkiye’deki ve dünyadaki etnisite, kimlik, milliyetçilik ve ulusçuluk üzerine yapılan tartışmaları sosyolojik bir çerçevede açıklar.
	PÇ2	Eleştirel ve karşılaştırmalı analiz: konuya ilişkin iddiaları ve tartışmaları analitik bir gözle çözümler; ekoller arasında benzerlik-farklılıkları karşılaştırır.
	PÇ3	Araştırma ve uygulama becerisi: Literatür tarar, kavram dosyası oluşturur; kuramı Türkiye ve diğer ülkelerdeki durumlar ve yapılarla karşılaştıracak biçimde metinleştirir.
	PÇ4	Akademik iletişim ve etik: Akademik yazım, atıf ve sunum becerisi geliştirir; temsil, araştırmacı konumu ve etik sorumluluklar konusunda farkındalık edinir.
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Etnisite ve kimlik dersinin öğretimi, sosyoloji alan bilgisini hem teorik derinlik hem de analitik bakış açısından önemli ölçüde zenginleştirir. Etnisite ve kimlik çalışmaları, toplumun yalnızca ekonomik ya da sınıfsal temeller üzerinden değil; kültürel, tarihsel ve sembolik boyutlarıyla da analiz edilmesini sağlar. Böylece sosyoloji öğrencileri, toplumsal farklılıkların ve aidiyetlerin nasıl oluştuğunu çok boyutlu şekilde kavrayabilir. Etnisite ve kimlik çalışmaları, toplumsal eşitsizlikler, dışlanma, ayrımcılık ve aidiyet politikalarını anlamada önemli bir araçtır. Bu sayede öğrenciler, kimliklerin yalnızca kültürel değil, aynı zamanda siyasal ve ekonomik güç ilişkileriyle bağlantılı olduğunu kavrar. Göç, çok kültürlülük, milliyetçilik, azınlık hakları ve küreselleşme gibi günümüzün temel toplumsal meseleleri, etnisite ve kimlik perspektifi olmadan tam olarak analiz edilemez. Bu ders, öğrencilerin güncel sosyal tartışmaları bilimsel temelde yorumlamasına katkı sağlar. Etnisite ve kimlik çalışmaları farklı toplumların deneyimlerini karşılaştırma imkânı sunar. Bu durum, öğrencilerin kültürel çeşitliliğe duyarlı, çoğulcu ve analitik bir sosyolojik bakış geliştirmesine yardımcı olur. Kimlik çalışmaları genellikle saha araştırmaları, söylem analizi ve etnografik yöntemlerle yürütülür. Bu da sosyoloji öğrencilerinin araştırma metodolojisi açısından gelişmesini sağlar.	
	1. Hafta	Tanışma, dersin içeriğinin belirlenmesi
	2. Hafta	Kimlik, etnisite, millet, ulus ve kültür kavramaları
	3. Hafta	Bireysel ve kolektif kimlik
	4. Hafta	Aidiyet ve farklılık kavramları
Derste İşlenen Konular	5. Hafta	Etnisite kuramları
	6. Hafta	İlkçi, araçsal ve inşacı yaklaşımlar
	7. Hafta	Modernist ve etnosembolist yaklaşımlar
	8. Hafta	Milliyetçilik ve ulus devlet
	9. Hafta	Milliyetçilik kuramları
	10. Hafta	Ulus devletlerin oluşumu
	11. Hafta	Vatandaşlık ve ulusal kimlik
	12. Hafta	Devlet politikalarının etnisiteye etkisi
	13. Hafta	Kimlik ve toplumsal yapı
	14. Hafta	Kimlik ve kültür
	15. Hafta	Kimlik ve din

Dersin Değerlendirilme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	% 30
	Kısa Sınav		
	Ödev	1	% 10
	Devam		% 10
	Uygulama		
	Proje		
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	% 60
	Toplam		%100
Engellilik Politikası	Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul / Eşkoşul Bilgisi	İzleneyi Hazırlayan	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
SOS414	Göç Sosyolojisi	Seçmeli	5		Doç. Dr. Ali Zafer SAĞIROĞLU	Ocak 2026
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu ders sonunda göç sosyolojisinin temel kavramlarını, kuramlarını ve tarihsel süreçlerini anlamak; göç, entegrasyon, güvenlik, ekonomi ve hukuk gibi tematik konuları analiz etmek. Öğrencilerin, göçün toplumsal etkilerini eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmesi hedeflenir.					
Ders Kitabı / Kitapları	- Haas, D. H., Castle, S., Miller, M.J. (2022). Göçler Çağı. Ankara. GAV Perspektif Yayınları. - Adıgüzel, Y. (2020). Göç Sosyolojisi. Ankara. Nobel Yayınları - Yaman, F. (2024). Türkiye'nin Yüzyılı Göç. İstanbul. Nokta yayınları - Sciortino, G. Cvajner, M. ve Kivisto, P. (2026). Göç Sosyolojisi Araştırmaları El Kitabı. Ankara. GAVPerspektif Yayınları. - Hass, D. H. (2025). Göç İle İlgili Mitler ve Gerçekler. Ankara. GAV Perspektif Yayınları.					
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Dersler okuma kaynaklarına bağlı olarak ilerleyecektir.					
Dersin Öğrenim Çıktıları	Göç Sosyolojisinin temel kavram seti bilgisi Göç olgusunu sosyolojik ve tarihsel bir perspektifle değerlendirme becerisi kazanmak. Göç ve toplumsal değişim arasındaki ilişkiyi analiz etmek Göç Sosyolojisindeki güncel gelişmeleri tanımak					
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	PÇ-1, PÇ-4, PÇ-5, PÇ-7, PÇ-12					
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu ders göç sosyolojisi ile ilgili temel bilgi ve becerileri öğrencilere kazandırarak alan öğretimine katkı sağlar.					
Derste İşlenen Konular		Konular	Ön Hazırlık			
	1. Hafta	Ders Tanıtımı ve Beklentiler Temel kavramlar- I	Göçler çağı. (S.: 1-50) Göç Sosyolojisi (1-18)			
	2. Hafta	Temel kavramlar- II	Göçler çağı. (S.: 1-50) Göç Sosyolojisi (1-18)			
	3. Hafta	Göç Kuramları -I	Göçler çağı. (S.: 25-86)			
	4. Hafta	Göç Kuramları -II	Göçler çağı. (S.: 25-86)			
	5. Hafta	Dünyada ve Türkiye'de göç eğilimleri	Göçler çağı. (S.: 1-18)			
	6. Hafta	Göç tarihi	Göçün kısa tarihi Türkiye'nin yüzyılı göç (1-65)			
	7. Hafta	Göç, etnisite ve kimlik	Göçler çağı. (S.: 87-106)			
	8. Hafta	Göç, entegrasyon ve uyum tartışmaları - I	Göçler çağı. (S.: 349-384)			
	9. Hafta	ARA SINAV				
	10. Hafta	Göç, entegrasyon ve uyum tartışmaları - II	Göçler çağı. (S.: 349-384) Göç İle İlgili Mitler ve Gerçekler (155-172)			
	11. Hafta	Göç toplumları nasıl etkiler?	Göçler çağı. Göç sosyolojisi			
	12. Hafta	Göç, ekonomi ve kalkınma	Göçler çağı. (S.: 385-410) Göç İle İlgili Mitler ve Gerçekler (127-141)			
	13. Hafta	Göç, göçmenler ve önyargılar	Göç İle İlgili Mitler ve Gerçekler			
	14. Hafta	Güncel göç hareketlilikleri ve tartışmalar	Göçler çağı. (S.: 411-432)			
	15. Hafta	Genel değerlendirme				

	<i>Not.</i> Ders ile ilgili ekstra materyaller ve ders notları öğrenci listeleri kesinleştikten sonra AYBUZEM’e yüklenecektir. Ders notları ders sorumlusu tarafından güncel gelişmeler ışığında çeşitli çalışmalardan derlenerek oluşturulmuştur.	
Engellilik Politikası	Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.	

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlencenin Hazırlanma Tarihi
SOS428	Çağdaş Sosyoloji Metin Okumaları	Seçmeli	5		02.02.2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Öner Buçukcu, obucukcu@aybu.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Çarşamba, 11:00-12:00, Cuma 16:00-17:00, Esenboğa Külliyesi				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Bu ders, postkolonyal teori literatürünün temel kavram ve tartışmalarını (oryantalizm, temsil, maduniyet, kolonyalite, melezlik, epistemik şiddet, nekro-siyaset vb.) sistematik biçimde ele alarak, modernite ve ulus-devlet anlatılarının kolonyal mirasla nasıl iç içe geçtiğini tartışmayı amaçlar. Said, Fanon, Spivak, Bhabha, Chakrabarty, Ngũgĩ, Mbembe ve dekolonyal yaklaşımın seçili metinleri üzerinden, iktidar/bilgi ilişkileri, kimliklenme, ırk ve kültür politikaları, şiddet ve sınır rejimleri gibi temalar incelenir; öğrencilerin kuramı Türkiye dâhil farklı bağlamlara uygulayarak karşılaştırmalı sosyolojik analiz yapma, akademik yazım ve etik-refleks geliştirme becerileri güçlendirilir.				
Ders Kitabı / Kitapları	• Oryantalizm — Edward W. Said • Kolonyalizm/Postkolonyalizm — Ania Loomba • Sömürgecilik Üzerine Söylev — Aimé Césaire • Yeryüzünün Lanetlileri — Frantz Fanon • Madun Konuşabilir mi? — Gayatri Chakravorty Spivak • Kültürel Konumlanış — Homi K. Bhabha • Avrupa’yı Taşralaştırmak: Postkolonyal Düşünce ve Tarihsel Farklılık — Dipesh Chakrabarty • Ulus ve Parçaları — Partha Chatterjee • Zihni Sömürgeci Azad: Afrika Edebiyatında Dil Politikası — Ngũgĩ wa Thiong’o • Düşmanlık Politikaları — Achille Mbembe				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	• Mini Ödevler • Vize Sınavı • Final Sınavı				
Dersin Öğrenim Çıktıları	Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler:				
	1	Kavramsal hâkimiyet: Postkolonyal teorinin temel kavramlarını doğru tanımlar; kavramları metin içindeki bağlamlarıyla ilişkilendirir.			
	2	Kuramsal çözümleme: Seçili postkolonyal kuram metinlerinin ana argümanlarını, varsayımlarını ve tartışma noktalarını (eleştiriler dâhil) sistematik biçimde çözümler; yazarlar arasındaki süreklilik ve ayrışmaları karşılaştırır.			
	3	Uygulamalı analiz: Postkolonyal teoriyi somut bir toplumsal olguya/vakaya (Türkiye veya karşılaştırmalı bir ülke bağlamı) uygular; “temsil–iktidar/bilgi–kimlik–devlet–şiddet” eksenlerinde analitik bir okuma üretir.			
	4	Akademik üretim ve etik: Akademik yazım standartlarına uygun (kaynakça, atıf, argüman örgüsü) kısa-orta ölçekli bir araştırma metni hazırlar; araştırmacı konumu, temsil ve etik sorumluluklar konusunda refleks geliştirir.			
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)				
	PÇ1	Kuramsal yetkinlik: Postkolonyal teorinin temel kavram ve argümanlarını kavrar; modernite, iktidar, temsil, kimlik ve devlet ilişkilerini sosyolojik çerçevede açıklar.			
	PÇ2	Eleştirel ve karşılaştırmalı analiz: Metinleri sistematik çözümler; ekoller arasında benzerlik-farklılıkları karşılaştırır; Avrupa-merkezcilik, ırkçılık ve sömürgecilik mirasını eleştirel değerlendirir.			
	PÇ3	Araştırma ve uygulama becerisi: Literatür tarar, kavram dosyası oluşturur; kuramı Türkiye veya karşılaştırmalı vakalara uygular; bulguyu analitik biçimde raporlar.			
	PÇ4	Akademik iletişim ve etik: Akademik yazım, atıf ve sunum becerisi geliştirir; temsil, araştırmacı konumu ve etik sorumluluklar konusunda farkındalık edinir.			

Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bu ders, sosyoloji alan öğretimine aşağıdaki açılardan katkı sağlar: 1. Kuramsal derinlik kazandırır: Modernite, devlet, kimlik ve kültür tartışmalarını postkolonyal merceklerle yeniden kurar; klasik kuramların kör noktalarını görünür kılar. 2. Eleştirel okuma disiplini öğretir: Metinleri argüman–kavram–delil–eleştiri hattında çözümletir; “temsil” ve “bilgi-iktidar” ilişkisini analiz alışkanlığı kazandırır. 3. Karşılaştırmalı sosyolojik muhakemeyi güçlendirir: Küresel Güney/Kuzey ilişkileri, imparatorluk-sonrası dönüşümler ve ulus-devlet deneyimlerini karşılaştırmalı biçimde ele aldırır. 4. Yöntemsel ve etik farkındalık üretir: Araştırmacının konumu, ses/temsiliyet, epistemik şiddet, saha etiği gibi başlıklarda nitel araştırma duyarlılığını artırır. 5. Uygulamalı analiz kapasitesi sağlar: Göç, sınır rejimleri, şehir, eğitim, güvenlik, ayrımcılık gibi güncel vakalarda kuramı araçsallaştırıp analitik metin üretme becerisi kazandırır.		
Derste İşlenen Konular	1. Hafta	Tanışma, dersin mantığı, “postkolonyal nedir/ değildir?”	
	2. Hafta	Kolonyalizmden “kolonyalite”ye: modernite, iktidar ve bilgi	
	3. Hafta	Temsil, bilgi rejimleri ve “Oryantalizm”	
	4. Hafta	Sömürgecilik eleştirisinin klasik damarı: Césaire ve “medeniyet” eleştirisi	
	5. Hafta	Fanon: şiddet, özneleşme, sömürge psikolojisi	
	6. Hafta	Ulus, devlet ve postkolonyal siyaset: Chatterjee	
	7. Hafta	Maduniyet ve epistemik şiddet: Spivak	
	8. Hafta	Kültür, melezlik, “üçüncü mekân”: Bhabha	
	9. Hafta	Dil, eğitim ve zihnin sömürgeleştirilmesi: Ngũgĩ	
	10. Hafta	Tarih yazımı ve Avrupa-merkezcilik eleştirisi: Chakrabarty	
	11. Hafta	Dekolonyal dönüş ve yöntem: bilgi üretimi, müfredat, kurum	
	12. Hafta	İrk, sınır, güvenlik ve ölüm siyaseti: Mbembe	
	13. Hafta	Uygulama haftası: Türkiye ve/veya seçilen vaka üzerinden postkolonyal okuma	
	14. Hafta	Uygulama haftası: Türkiye ve/veya seçilen vaka üzerinden postkolonyal okuma	
	15. Hafta	Değerlendirme, genel tekrar, final sunumları ve geri bildirim	
Dersin Değerlendirilme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	% 30
	Kısa Sınav		
	Ödev	10	% 30
	Devam		% 10
	Uygulama		
	Proje		
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	% 30
	Toplam		%100
Engellilik Politikası	Bu derste performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		